



Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

Folketingets Forsvarsudvalg har den 9. januar 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 75, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Pertou Mach (EL).

Spørgsmål nr. 75:

Har regeringen sikret sig, at der i forbindelse med fremtidige aktiviteter i Danmark inden for rammerne af Aftale om forsvarssamarbejde mellem regeringen i Danmark og regeringen i Amerikas Forenede Stater, underskrevet 21. december 2023 i Washington, ikke kan opstå en situation, hvor en amerikansk statsborger stationeret i Danmark forsøger at unddrage sig dansk retsforfølgning for en meget alvorlig trafikforseelse ved at udrejse til USA og påberåbe sig diplomatisk immunitet, sådan som det skete i sagen om trafikdrabet på den engelske teenager Harry Dunn i 2019? Der henvises til artiklen "Harry Dunn: Anne Sacoolas gets suspended jail term for fatal crash" på <https://www.bbc.com/news/uk-england-northamptonshire-63891657>.

Svar:

Amerikanske statsborgere, der opholder sig i Danmark i henhold til forsvarssamarbejdsaftalen, vil ikke have mulighed for at påberåbe sig diplomatisk immunitet. Men regeringen kan i sagens natur ikke sikre, at amerikanske statsborgere ikke vil forsøge at unddrage sig dansk retsforfølgelse. Det er dog vigtigt at påpege, at både Danmark og USA er retssamfund. Forbrydelser, der er strafbare i både Danmark og USA, skal retsforfølges, uanset om gerningspersonen befinder sig i Danmark eller USA.

Efter gældende NATO-regler udøver USA strafferetlig jurisdiktion over medlemmer af styrken eller det civile element, der begår forbrydelser i Danmark som led i tjenesten eller mod medlemmer af styrken, det civile element, deres pårørende, amerikansk ejendom eller sikkerhed. Danmark udøver som udgangspunkt strafferetlig jurisdiktion over medlemmer af styrken eller det civile element i alle andre tilfælde. Danmark udøver desuden strafferetlig jurisdiktion over pårørende til de nævnte.

Efter forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 1, frafalder Danmark som udgangspunkt sin fortrinsret til at udøve strafferetlig jurisdiktion over medlemmer af styrken eller det civile element i alle tilfælde. Det vil

Dato: 6. februar 2024

Enhed: TIJ
Sagsnr.: 2024/000367
Dok.nr.: 698569
Bilag: 1

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

således som udgangspunkt være USA, der udøver strafferetlig jurisdiktion over medlemmer af styrken eller det civile element for alle strafbare forhold begået i Danmark. Efter forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 1, 3. pkt., kan Danmark dog vælge at overtage udøvelsen af den strafferetlige jurisdiktion i konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark. Det vil som udgangspunkt fortsat være Danmark, der udøver strafferetlig jurisdiktion over pårørende til medlemmer af styrken eller det civile element, der befinder sig på dansk territorium. Det fremgår af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 3, at de almindelige domstole i Danmark har jurisdiktion, når et medlem af de amerikanske styrker eller en pårørende retsforfølges af de danske myndigheder.

Det fremgår desuden af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 4, at medlemmer af de amerikanske styrker og pårørende ikke kan retsforfølges in absentia uden deres samtykke.

Det fremgår endvidere af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 7, at det er Parternes hensigt at vedtage nødvendige gensidigt fastlagte procedurer til fremme af deres samarbejde i henhold til denne artikel.

Det fremgår ydermere af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 13, stk. 2, at i overensstemmelse med gensidigt fastlagte procedurer skal et medlem af de amerikanske styrker eller en pårørende, som efterforskes eller venter på at blive stillet for retten af de danske myndigheder, efter anmodning fra de amerikanske militære myndigheder forblive eller placeres under de amerikanske militære myndigheders kontrol, indtil sagen (herunder en eventuel ankesag) er endeligt afsluttet, og de danske myndigheder skal tage de nødvendige skridt for at sikre dette. I sådanne tilfælde skal de amerikanske militære myndigheder sikre, at medlemmet af styrken er til stede under sådanne sager, og efter bedste evne sikre, at et medlem af det civile element eller en pårørende er til stede under enhver sag ved de danske myndigheder, hvor den pågældendes tilstedeværelse er påkrævet. Hvis en dansk retssag endnu ikke er afsluttet inden for et år fra dens indledning, bortfalder de amerikanske militære myndigheders forpligtelser efter denne bestemmelse. Denne frist kan i særlige tilfælde forlænges efter aftale mellem de amerikanske militære myndigheder og de rette danske myndigheder.

Spørgsmål vedrørende den nærmere implementering af forsvarssamarbejdsaftalen vil skulle afdækkes nærmere i den forestående lovgivningsproces.

Der henvises i øvrigt til min tidligere besvarelse af FOU spørgsmål nr. 39 (Alm. del).

Med venlig hilsen

Troels Lund Poulsen